

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea
și desfășurarea referendumului**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B137 din 15.03.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, în sensul adoptării unei soluții unitare privind stabilirea rezultatului referendumului la nivel național, indiferent de situația concretă vizată, eliminarea unor lacune ale actualei reglementări, precum și eliminarea sancțiunii cu închisoare contravențională, care nu se mai regăsește în legislația în vigoare.

Prin conținutul său, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, împrumutând caracterul legii asupra căreia se intervine și fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.d) din Constituția României, republicată, iar prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că potrivit exigențelor de tehnică legislativă, evocarea elementelor structurale din actul normativ de bază nu se face prin abrevieri. Ca urmare, abrevierile “art.”, “alin.”, “lit.” din partea

dispozitivă a punctelor subsumate art.I trebuie redată în extenso, iar textele trebuie să corespundă cerințelor consacrate prin art.57 alin.(2) și art.58 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după următorul model:

“Articolul ... se modifică și va avea următorul cuprins:”.

“Alineatul ... al articolului ... se modifică și va avea următorul cuprins:”.

“La articolul ... alineatul ..., literele ... se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

“După alineatul ... al articolului ... se introduce un nou alineat, alin ..., cu următorul cuprins:”.

3. La art.I pct.2, pentru claritatea textului ar trebui ca norma de la alin.(1) al art.2 să debuteze cu sintagma „Referendumul național” și să se elimine termenul „juridic”, care nu este necesar. Totodată, cifrele care privesc marcarea alineatelor trebuie cuprinse între paranteze, cerință valabilă pentru întregul proiect, acolo unde este cazul.

4. La art.I pct.4, referitor la **alin.(1) al art.5**, pentru o corectă informare legislativă, este necesară înlocuirea sintagmei “Legea administrației publice locale”, prin sintagma “Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată”.

Totodată, semnalăm că norma din **alin.(2)** al art.5 cu privire la valabilitatea referendumului național pentru revizuirea Constituției dacă la acesta participă „cel puțin 30% din numărul persoanelor înscrise în listele electorale” nu este în concordanță cu principiile democrației, care semnifică voința **majorității**.

De asemenea, limitările propuse a fi introduse prin **alin.(3)** al art.5 nu sunt prevăzute în Constituție, motiv pentru care propunem să fie eliminate, situație în care urmează a fi, de asemenea, eliminat **alin.(4)**.

Tot la alin.(3), pentru corectitudinea redactării este necesar ca expresia „suspendare a Președintelui” să fie înlocuită cu expresia „suspendare din funcție a Președintelui”, cerință valabilă, în mod corespunzător și pentru art.8 și 10.

5. La art.I pct.6, propunerea de schimbare a majorității necesare pentru aprobarea demiterii din funcție a Președintelui României, respectiv cu „majoritatea voturilor valabil exprimate, la nivelul țării, ale cetățenilor care au participat la referendum” în loc de „majoritatea voturilor cetățenilor **înscrși** în listele electorale” cum prevede actualul text al art.10, nu este în concordanță cu prevederile art.81 alin.(2) din

Constituție, care cer majoritatea de voturi ale alegătorilor **înscriși în listele electorale**.

În acest sens, s-a pronunțat și Curtea Constituțională prin Decizia nr.147/2007 referitoare la constituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.162 din 7 martie 2007, statuând că „(...) în temeiul art.81 alin.(1) din Constituție, este declarat ales candidatul care a întrunit în primul tur de scrutin majoritatea voturilor alegătorilor înscriși în listele electorale. Potrivit reglementării legale în vigoare această majoritate absolută operează și în cazul stabilirii rezultatelor referendumului pentru demiterea Președintelui României. (...) Aplicarea aceluiași tratament juridic Președintelui României ales în primul tur de scrutin, celui ales în al doilea tur de scrutin sau președintelui interimar la demiterea din funcție prin referendum este cerută de dispozițiile constituționale ale art.95 alin.(1), care prevăd pentru cele trei situații același tratament juridic. (...) Atunci când legiuitorul a stabilit prin lege că rezultatele referendumului pentru demiterea Președintelui României se stabilesc în mod diferit, în funcție de numărul scrutinului în care acesta a fost ales sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art.81 alin.(2)”.

6. La pct.7 al Art.I, referitor la **alin. (1) al art.11**, textul propus privește o prerogativă constituțională a președintelui, care este de strictă interpretare. Pentru acest motiv, recomandăm eliminarea sintagmei “în condițiile prezentei legi”.

Referitor la **alin.(2) al art.11**, semnalăm că în art.88 din Constituție nu se stabilește **cum** se realizează consultarea Parlamentului, astfel că sintagma „mesaj adresat potrivit art.88 din Constituție” este nepotrivită.

Referitor la art.11 **alin.(4)** prin care se propune ca data referendumului să fie stabilită **prin hotărâre a Guvernului**, semnalăm că aceasta constituie tot o adăugire la prevederile Constituției, întrucât potrivit Deciziei Curții Constituționale nr.567 din 11 iulie 2006, problemele care se supun referendumului și **data** desfășurării acestuia **se stabilesc de Președintele României**.

7. La art.I pct.9, referitor la textul propus pentru **alin.(1) al art.14**, sugerăm să se introducă o ipoteză nouă marcată, eventual, ca alineat distinct care să aibă în vedere eliminarea posibilității ca **la nivelul județului** procentul „de cel puțin 25%” să poată fi realizat

doar cu cetățenii cu drept de vot ai unei singure localități, sau numai a unor localități urbane (unde populația este mai numeroasă).

8. La pct.10 al Art.I, partea dispozitivă trebuie reformulată, astfel:

“10. La articolul 15 alineatul (1), literele a) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

Urmează textele propuse pentru lit.a) și c) din fața cărora va trebui să se elimine expresia “Art.15. - (1) lit.” și respectiv abrevierea “lit.”.

De asemenea, expresia “art.151 alin.3” din cuprinsul lit.a) trebuie redată sub forma “art.151 alin.(3)”.

Totodată, pe fond, urmează a fi avute în vedere observațiile de la pct.6 din prezentul aviz cu privire la stabilirea datei referendumului.

9. La pct.11 al Art.I, partea dispozitivă, în concordanță cu cerințele de tehnică legislativă, recomandăm reformularea acesteia astfel:

“11. După alineatul 1 al articolului 40 se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins:”.

Urmează textul propus pentru alin (2), fără să aibă în față expresia “art.40”.

10. La pct.13 al Art.I, privind art.51 alin.(2), este necesară redarea expresiei “aprobate cu modificări” sub forma “aprobată cu modificări”.

11. La Art.II, din rațiuni de tehnică legislativă, recomandăm scrierea sintagmei “din 24.02.2000”, sub forma “din 24 februarie 2000”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 447/13.04/2007.